

Thánh Kinh Thần Học

(www.thanhkinhthanhoc.net)

"Các người chớ đoán xét"

Lê Anh Huy

1- Cuộc chiến thuộc linh và tình trạng của chúng ta

Có thể có một số Cơ Đốc nhân không nhận biết về một cuộc chiến thuộc linh đang tiến hành khốc liệt trong linh, hồn và xác của mỗi chúng ta. Nhưng trận chiến thuộc linh là một hiện thực trong đời sống Cơ Đốc nhân. Điều khó khăn cho chúng ta là càng ngày nó càng trở nên tinh vi hơn và biên giới giữa đúng và sai, giữa sáng và tối, giữa sống và chết càng trở nên mờ nhạt đi đối với một số người. Đó là vì càng ngày tình yêu của con người đối với Thiên Chúa càng phai nhạt, trong khi lý trí chúng ta càng trở nên "giàu có" với một rừng kiến thức về triết học, thần học, đạo đức học, tâm lý học, khoa học, v.v. không hoàn toàn đúng nhưng cũng không hoàn toàn đi ngược lại với giá trị Thánh Kinh. Với sự thịnh hành của chủ nghĩa nhân bản và phong trào Thời Đại Mới (New Age), nhiều khi nhiều người trong chúng ta không còn phân biệt được điều gì đúng, điều gì sai, vì tất cả các điều được nói đều nghe có vẻ hợp tình hợp lý cả. Điều làm cho chúng ta mỗi khi nghĩ tới mà rùng mình là kẻ thù sau này của hội thánh sẽ không mang hình ảnh của một ác quỷ có sừng, có răng nanh và khuôn mặt đen đúa vì hình ảnh này dễ dàng nhận diện và do đó khả năng lừa dối rất thấp, nhưng nó sẽ mang một hình ảnh của một thiên sứ sáng láng (2 Cô-rinh-tô 11:14-15), đạo đức, trí thức, năng động, thu hút. Kẻ thù tối hậu của hội thánh là kẻ thù có dung mạo giống Chúa, ăn nói giống Chúa, giảng dạy giống Chúa. Kẻ thù này là kẻ thù nguy hiểm nhất.

Trong khi kẻ thù chúng ta càng ngày càng tinh vi, Cơ Đốc nhân mất dần khả năng nhận biết chân giả. Thay vì làm ngọn đèn cho thế gian, để đẩy lùi bóng tối, chúng ta lại rụt rè phòng thủ, chống đỡ và thụ động nhìn từng tấc đất bị cướp mất. Trong đời sống hội thánh và trong khi cọ sát với thế gian, chúng ta hay trích dẫn Giăng 3:16 (về tình yêu của Thiên Chúa đối với con người) và 1 Cô-rinh-tô 13:1-13 (về tình yêu nên có giữa con người với nhau). Nhiều lần khi chúng ta đứng trước tình huống cần phải chọn giữa đúng và sai thì lại rụt rè trích câu Kinh thánh: "Các người đừng đoán xét..." (Ma-thi-ơ 7:1) để không phải làm gì hết. Điều đáng buồn hơn nữa, nhiều Cơ Đốc nhân chúng ta dùng câu Kinh Thánh này như là một cách để trốn tránh trách nhiệm, che lấp tội lỗi. Khi tội lỗi lan tràn chúng ta thường nhún vai trích dẫn: "Vì mọi người phạm tội, hụp mất sự vinh hiển của Đức Chúa Trời" để ai cũng tội lỗi giống ai, để chẳng ai khuyên lơn răn bảo được ai. Trong khi đó người chưa/không tin Chúa bắt Ma-thi-ơ 7:1 như bắt được vàng để khóa lấp cho sự xa bỏ, chống báng Chúa. Họ cũng dùng nó như khí cụ để bịt miệng con cái Chúa trong khi thực thi chức năng tiên tri của mình, truyền sự đoán phạt của Chúa nếu người đang xa bỏ Chúa không ăn năn.

2- Đừng đoán xét và "nên đoán xét"

Trong khi hay rao giảng nhiều về "tình yêu" chúng ta ít khi nhắc đến sự thánh khiết cần có trong hội thánh thể hiện qua sự kiện sứ đồ Phao-lô quở trách công khai sứ đồ Phi-e-rơ về tội giả hình (Ga-la-ti 2:11-14) hay sứ đồ Phi-e-rơ quở trách hai vợ chồng A-na-nia và Sa-phi-ra vì tội nói láo với Thánh Linh (Công vụ 5:1-11). Sự đoán xét tội lỗi của sứ đồ Phao-lô lên cực điểm khi ông viết cho hội thánh có nhiều nan đề Cô-rinh-tô như sau: "...nên tôi đã dường như có mặt ở đó, như danh Đức Chúa Giê-su là Chúa chúng ta, tuyên án kẻ phạm tội đó rằng, một người như thế phải phó cho quỷ Satan, để hủy hoại phần xác thịt, hầu cho linh

hồn được cứu trong ngày Đức Chúa Giê-su" (1 Cô-rinh-tô 5:4-5). Nếu các sứ đồ không có khả năng nhận biết đâu là sai đâu là đúng làm sao các ông ấy đứng thẳng trước ngôi Thiên Chúa mà tuyên án tội lỗi và tội nhân gặt gao đến như vậy?

Nhưng sứ đồ Phao-lô có vi phạm vào lời dạy dỗ của Chúa Giê-su trong chương 7 của sách Ma-thi-ơ không? Đây là một đoạn Kinh Thánh gây nhiều vấn đề cho tín đồ của Chúa. Chương 7 bắt đầu bởi lời dạy cấm đoán xét của Chúa: *"Các người đừng đoán xét ai, để mình khỏi bị đoán xét. Vì các người đoán xét người ta thế nào, thì họ cũng đoán xét lại thế ấy; các người lường cho người ta mực nào, thì họ cũng lường lại cho mực ấy"* (Ma-thi-ơ 7:1-2). Tuy nhiên, khi đọc sâu vào chương 7, đọc giả càng thấy Chúa khuyến khích chúng ta rèn luyện khả năng phán xét. Chúa dạy tiếp: *"Đừng cho chó những đồ thánh, và đừng quăng hạt trai mình trước mặt heo, kẻo nó đạp dưới chân, và quay lại cắn xé các người"* (Ma-thi-ơ 7:6). Nếu Cơ Đốc nhân không có khả năng phân biệt/đ đoán xét ai là chó, ai là heo và đồ nào là thánh, đồ nào là hạt trai, thì làm sao chúng ta biết giao đồ gì cho ai?

Chúa Giê-su đem sự dạy dỗ của Ngài lên một cực điểm mới: *"Hãy coi chừng tiên tri giả, là những kẻ mang lột chiên đến cùng các người, song bề trong thật là muông sói hay cắn xé. Các người nhờ những trái nó mà nhận biết được"* (Ma-thi-ơ 7:15-16). Thật khó cho chúng ta đoán xét tiên tri giả vì người này đến với tư cách anh em trong Chúa và do đó ràng buộc chúng ta trong tình yêu thương của thân thể Đấng Christ (1 Giăng 2:9-11). Hơn thế nữa họ là người đứng vào vị trí lãnh đạo thuộc linh và Kinh Thánh dạy chúng ta phải phục tùng cấp lãnh đạo trên mình đặc biệt là lãnh đạo trong hội thánh (Rô-ma 13:1). Do đó nếu chúng ta thiếu sự khôn ngoan để đoán xét và lòng can đảm từ Chúa để vượt qua những cáo buộc sai lầm của lương tâm, thì đối với chúng ta, tiên tri giả là bất khả xâm phạm vì được chính Kinh Thánh bảo vệ. Khả năng phán xét tiên tri giả/chiên giả thật là tối cần thiết cho Cơ Đốc nhân để chống lại sự thâm nhập của tà thuyết và tội lỗi vào trong hội thánh. Hội thánh phải nên thánh mới giúp được người chưa tin đến với Chúa. Nên thánh không phải là một lựa chọn của Cơ Đốc nhân nữa mà là một lệnh truyền của Chúa cần được chúng ta tuân theo. Chúa phán: *"Vì ta là Giê-hô-va Đức Chúa Trời của các người; ta là thánh, nên các người phải nên thánh, thì sẽ được thánh."* (Lê-vi Ký, Leviticus 11:44)

Trong hai ngàn năm qua, chiên giả và tiên tri giả lúc nào cũng có trong hội thánh. Chúa biết trước điều này nên đã chỉ cho chúng ta những biểu hiện để đoán xét. Đó là: *"Các người nhờ những trái nó mà nhận biết được"* (Ma-thi-ơ 7:16). Lời giáo huấn này càng ngày càng trở nên quan trọng đối với Cơ Đốc nhân vì kẻ thù càng ngày càng tinh vi. Càng tinh vi để len lỏi vào hội thánh dễ dàng hơn. Kẻ thù thường xâm nhập vào hội thánh bằng tà thuyết và tội lỗi. Tà thuyết dạy sai thuộc tính của Đức Chúa Trời và chương trình cứu rỗi của Ngài, từ từ dẫn người tin rẽ qua ngã khác thay vì con đường cứu rỗi của Chúa. Tội lỗi trong hội thánh phá hủy đi nền tảng của một hội người do Đức Chúa Trời biệt riêng ra và do đó làm danh Chúa bị phạm. Do đó, khả năng đoán xét của thánh đồ là cần thiết để cáo buộc tội lỗi để đem tội nhân về sự ăn năn.

Trong hội thánh vẫn có những tín đồ đã được cứu về phần linh, nhưng sự thánh hóa của Chúa vẫn chưa thể hiện trong phần xác. Các tín đồ này vẫn sống trong tội lỗi, như tín đồ thành Cô-rinh-tô. Khi tất cả các phương pháp kêu gọi đã thất bại, sứ đồ Phao-lô phải nhân danh Chúa truyền sự đoán xét đến cho người tín đồ xác thịt đó. Tuy sự đoán xét đó nghe quá nặng nề, trong nó vẫn có sự yêu thương tiềm ẩn. Đó là vì người tín đồ đó đang đứng trước nguy cơ mất sự cứu rỗi vì khinh lờn Chân Lý (Ê-phê-rơ 10:26-31). Trong tình thế này, phương cách duy nhất để bảo tồn linh hồn của họ là để cho phần xác chết đi. Chúng ta phải nhận ra một điều sự Yêu Thương và Thánh Khiết của Thiên Chúa tuy là hai nhưng là một. "Giao phần xác cho Satan" không phải là kết quả của sự trả thù hay ghét bỏ, nhưng đến từ tình yêu thương khi một linh hồn đang dần dần chủ động từ bỏ Ân Điển của Chúa để đi vào địa ngục.

Tôi tin rằng Ma-thi-ơ 7 nhằm vào hai thái cực. Thái cực thứ nhất là hạng người giống như người Pha-ri-si, là những người xa bỏ Chúa, nhưng nắm rõ luật pháp Chúa một cách máy móc. Họ dùng luật pháp Chúa như là phương tiện để đoán phạt người khác để chứng tỏ rằng mình thánh khiết hơn mọi người. Đây là những người công nghĩa tự ngã (self righteous), tức là công nghĩa không cần đến Đức Chúa Trời (Rô-ma 10:3). Thay vì phán xét tội lỗi để đem tội nhân về sự ăn năn với Đức Chúa Trời, phán xét kiểu Pha-ri-si gia tăng sự kiêu ngạo của người phán xét và làm cho tội nhân xa bỏ Chúa nhiều hơn. Điều nguy hiểm nhất là những người giả hình này, dù không có quan hệ mật thiết với Đức Chúa Trời, biết luật pháp của Ngài và dùng nó như một khí cụ hữu hiệu để chà đạp người khác.

Thái cực thứ hai mà Chúa nói đến là hạng người "dĩ hòa vi quý," tức là những người luôn luôn có khuynh hướng thỏa hiệp với mọi thứ trên đời để được hòa bình chung sống với mọi người. Hạng người này luôn luôn tránh cho ý kiến, như về một tín lý của một tôn giáo mang danh Chúa, cho dù tín lý đó có đi xa Kinh Thánh một trời một vực. Họ cũng không bao giờ dám đứng thẳng để phê bình một thói quen tội lỗi trong hội thánh. Hoặc họ ngại cho quan điểm của mình đối với những tội ác xã hội như phá thai, đồng tính luyến ái, v.v. "Dĩ hoà vi quý" là một giáo huấn của tam giáo đã thấm nhuần trong văn hoá Việt Nam nhiều ngàn năm. Nó có giá trị nhất định trong một số trường hợp. Tuy nhiên, nếu chúng ta không được Chúa soi dẫn trong lãnh vực này, vô hình chung chúng ta bị văn hóa cổ truyền Việt Nam ảnh hưởng thay vì nhờ vào sự sống của Chúa, đem chân lý Ngài soi sáng cho thế gian.

Như vậy, chớ đoán xét và "nên phán xét" là hai giáo lý cùng đúng để xử lý cả hai khuynh hướng cực đoan vừa nói trên. Giáo huấn này giữ cho Cơ Đốc nhân có sự quân bình trong đời sống đức tin. Về mặt thực tế, khi chúng ta đứng trước một tình huống làm sao chúng ta biết có nên phán xét hay không, và phán xét như thế nào cho đúng ý Chúa?

3- Các nguyên tắc khi đoán xét

Chúng ta cần phải nhớ một điều khi đoán xét một người nào hay một sự việc gì chúng ta đang tham gia vào chiến trận thuộc linh. Không phải vì Chúa cần chúng ta trong trận chiến này, nhưng vì chúng ta yêu mến Đức Chúa Trời nên sẵn sàng đứng lên giữ vững chân lý của Ngài trong mọi tình huống. Khi phải đoán xét, trước hết chúng ta nhớ rằng chúng ta làm vậy vì lòng yêu mến Chúa, muốn nâng cao chân lý Thánh Kinh chứ không phải muốn chà đạp lên người khác. Chúng ta cũng luôn luôn nhắc nhở chính mình rằng chúng ta đoán xét trong sự nặng lòng cho người hư mất và hội thánh. Sau cùng, chúng ta luôn luôn sẵn sàng mở rộng cánh tay tha thứ cho người có tội khi họ trở lại ăn năn cùng Chúa.

3.1- Muốn đoán xét trong sự thánh khiết và công nghĩa mà Chúa muốn thấy trong chúng ta, trước hết chúng ta phải đang sống trong Chúa Cứu Thế Giê-su. Sống trong Chúa có nghĩa là sống trong sự ăn năn tội lỗi của chính mình và trong sự tuân phục Chúa. Khi chúng ta không sống trong Chúa, chúng ta không có quyền năng của Ngài để bẻ gãy quyền lực của sự bất tuân. Sự tuân phục của chúng ta là khí giới trong chiến trận thuộc linh này như sứ đồ Phao-lô có dạy sau đây: "Vì chúng tôi dầu sống trong xác thịt, chớ chẳng tranh chiến theo xác thịt. Những khí giới mà chúng tôi dùng để chiến tranh là không thuộc về xác thịt, nhưng đầy quyền năng bởi Đức Chúa Trời, để đạp đổ những đồn lũy, đánh đổ các triết lý và điều cao xa tự nâng lên trên, nghịch với sự hiểu biết Đức Chúa Trời và bắt tuân phục Đấng Christ hết thảy các ý tưởng. Và chúng tôi sẵn sàng phạt mọi sự bất tuân, khi anh chị em tuân phục trọn vẹn" (2 Cô-rinh-tô 10:3-6, dịch từ King James).

Khi sự sống của Thiên Đàng chảy cuồn cuộn trong mạch máu chúng ta, chân lý của Chúa Cứu Thế Giê-su là chất liệu sống của linh hồn chúng ta. Chúa phán rằng "Ta là Lẽ Thật" (Giăng, John 14:6). Khi chúng ta ở trong Chúa, thì Chúa ở trong ta như Ngài đã hứa (Giăng, John 15:4). Vì sống trong chân lý của Ngài, chúng ta mới có thể thấy được và có thể "...trước hết lấy cây đũa khỏi mắt mình, rồi mới thấy rõ mà lấy cái rác ra khỏi mắt anh em

mình được" (Ma-thi-ơ 7:5). Bởi vậy khi chúng ta không luôn luôn sống trong Chúa thì chúng ta rất sợ đoán xét tội lỗi vì chúng ta chẳng có quyền năng của Chúa ở cùng.

3.2- Đứng trước một tình huống cần phải đoán xét, tôi thiết nghĩ chúng ta cần phải để Chúa tra xét lòng mình trước hết. Người xưa có nói: "*Ồ! Đức Chúa Trời công bình! Là Đấng dò xét lòng dạ loài người*" (Thi Thiên 7:9) và "*Hỡi Đức Giê-hô-va, xin hãy đoán xét tôi theo sự công bình tôi*" (Thi Thiên 7:8). Chúng ta cầu xin Chúa tra xét lòng mình để Ngài cho chúng ta biết động lực phán xét của mình là gì. Chúng ta nhân dịp này cầu xin Chúa xác nhận cho mình là sự phán xét chúng ta đến vì sự công nghĩa và sự thánh khiết từ Chúa thay vì muốn chúng tỏ mình hơn người khác, muốn chà đạp họ. Chúng ta sẽ không đoán xét ai hoặc sự việc gì khi lòng chúng ta có lờn vờn một chút nghi ngờ nào.

3.3- Trong khi chúng ta cầu xin Chúa tra xét lòng chúng ta trước hết, chúng ta tuyệt đối tránh phán xét động cơ của người khác. Mục sư Lutzer (Erwin W. Lutzer, *Who Are You to Judge*, Moody Press, trang 47 (2002)) khuyên chúng ta giao động cơ (là một vấn đề của tấm lòng) của họ cho Chúa đoán xét, mà chỉ tập trung vào biểu hiện bề mặt. Biểu hiện bên ngoài có thể tốt như tổ chức các buổi truyền giảng để đem nhiều người về cho hội thánh địa phương. Nhưng động cơ bên trong có thể không được trọn lành vì muốn củng cố địa vị cá nhân hay giáo hội mình. Ngược lại, động cơ có thể quý báu như muốn thấy hội thánh mở rộng để nhiều người được cứu; nhưng biểu hiện có thể không hợp với Thánh Kinh như dùng mảnh lời để "dụ đạo" người khác. Vì chúng ta không thể biết được lòng dạ người khác như Chúa, chúng ta nên giới hạn phạm vi của chúng ta nơi những biểu hiện bên ngoài và giao lãnh vực "tấm lòng" cho Chúa.

3.4- Chúng ta phải dựa vào dữ kiện mà đoán xét, chứ không dựa vào giả định. Dữ kiện là những điều đã xảy ra có bằng chứng không thể chối cãi được. Giả định là những điều không có và do sự diễn dịch/tưởng tượng của chúng ta thêm vào để hoàn thành một kết luận có từ trước vì thành kiến. Do đó, khi thông tin chưa có đủ, chúng ta cần phải kiên nhẫn bỏ thì giờ thu thập nhân chứng, vật chứng khách quan để hỗ trợ cho những kết luận sắp có của mình. Chúng ta không thể đoán xét dựa vào tiếng đồn miêng mà dựa vào thông tin thu thập khách quan từ những nguồn độc lập và đáng tin cậy. Chúng ta cần ít nhất 2-3 nguồn độc lập đi đến một kết luận: "*Chúng độc chiếc không đủ cố định tội cho người nào, bất luận gian ác, tội lỗi nào mà người đã phạm; cứ theo lời của hai hay ba người chứng, thì sự mới định tội được*" (Phục Truyền 19:15). Chúng ta cũng cần cho người mà chúng ta đoán xét có cơ hội để tự bào chữa. Khi thu thập đủ dữ kiện đầy đủ, chúng ta dựa vào tiêu chuẩn của Kinh Thánh để đoán xét những biểu hiện xấu đó. Chúng có thể là một quan điểm thần học đi ngược với Kinh Thánh, một hành vi tội lỗi, một câu nói hành, một tập tục xấu của một cá nhân hay một hội thánh địa phương. Chúng ta cần trích Kinh Thánh để hỗ trợ cho điều chúng ta nói. Chúng ta làm điều này để nâng cao lời Chúa lên trên hết và để đóng đinh chính bản ngã của chúng ta. Khi trích dẫn lời Chúa, chúng ta cũng cầu xin Chúa tra xét lòng mình để tránh tình huống chúng ta dùng Kinh Thánh để triệt hạ người kia.

3.5- Cũng theo Mục Sư Lutzer, chúng ta đoán xét về tín lý Kinh thánh chứ không đoán xét sở thích cá nhân. Tội lỗi như thờ hình tượng, phá thai, đồng tính luyến ái rõ ràng bị Kinh Thánh đoán tội và chúng ta không cần phải đặt lại vấn đề. Nhưng có những vấn đề do đức tin khác nhau và do đó thuộc sở thích cá nhân như có nên uống rượu hoặc ăn đồ cúng không, khi cầu nguyện thì nên ngước mặt lên trời hay cúi mặt xuống đất, cầu nguyện lớn tiếng hay nhỏ tiếng, nên có con nhiều hay con ít, hầu việc Chúa toàn thời hay bán thời, khi thờ phượng Chúa nên hát nhiều bài hay hát ít, có nên biểu lộ cảm xúc trong lúc thờ phượng Chúa không, v.v. đòi hỏi chúng ta phải dung dị để tránh những chia rẽ trong hội thánh (Rô-ma 14:1). Chúng ta không nên phán xét một tín hữu khi bị bệnh từ chối đi khám bác sĩ và chỉ cầu nguyện để Chúa chữa lành vì đây thuộc sở thích cá nhân của người đó. Nhưng nếu tín hữu đó nâng sở thích cá nhân của mình thành một tín lý để buộc người khác làm theo thì nó trở thành một gánh nặng cho nhiều người khác. Do đó, chúng ta cần Chúa cho chúng ta

sự khôn ngoan để nhận biết vấn đề nào thuộc về tín lý Kinh Thánh và vấn đề nào thuộc lãnh vực sở thích cá nhân.

3.6- Và sau cùng, chúng ta giao người ngoài hội thánh cho Chúa phán xét. Sứ đồ Phao-lô có dạy rằng: *"Vì chúng có phải tôi nên đoán xét kẻ ở ngoài sao? Há chẳng phải anh em nên đoán xét những người ở trong sao? Còn như kẻ ở ngoài thì Đức Chúa Trời sẽ đoán xét họ. Hãy trừ bỏ kẻ gian ác khỏi anh em"* (1 Cô-rinh-tô 5:12-13). Trong chân lý của Chúa, chúng ta biết rằng chính sách của tỉnh San Francisco, tiểu bang California, Hoa Kỳ cấp giấy hôn thú cho những cặp đồng tính luyến ái là đi ngược với thánh ý của Ngài, và chúng ta có thể dùng quyền hạn chính trị với tư cách là công dân Hoa Kỳ của mình để nỗ lực thay đổi chính sách này. Nhưng trên phương diện cá nhân giữa chúng ta và những người đồng tính luyến ái, chúng ta hãy giao họ cho Chúa phán xét trong ngày nay và mai sau.

4- Kết luận

Cơ Đốc nhân cần phải sống trong chân lý của Chúa để có quyền năng từ Chúa trong chiến trận thuộc linh này. Chúng ta cần có sự khôn ngoan của Ngài để quân bình giữa hai điều: đoán xét và không đoán xét. Sau hết, chúng ta phải biết giới hạn của chúng ta, và giao quyền đoán xét tối hậu cho Đức Chúa Trời.